

Notitie : Quickscan flora en fauna 'Visser's Fruit VOF Ophemertsestraat 3a, 9-11 te Ophemert'

Datum : 21 juni 2017
Opdrachtgever : Van Kessel Architectuur en Projectmanagement bv
Projectnummer : 211x08951
Opgesteld door : Marcel Koen

De gemeente Neerijnen is in principe bereid medewerking te verlenen aan een ruimtelijke procedure voor de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Neerijnen waarmee het bouwvlak Ophemertsestraat 9 -11 verplaatst wordt naar de locatie Ophemertsestraat 3a te Ophemert. Bij een dergelijke ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Voor deze gebieden geldt een planologisch beschermingsregime. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Stappenplan soortenbescherming

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

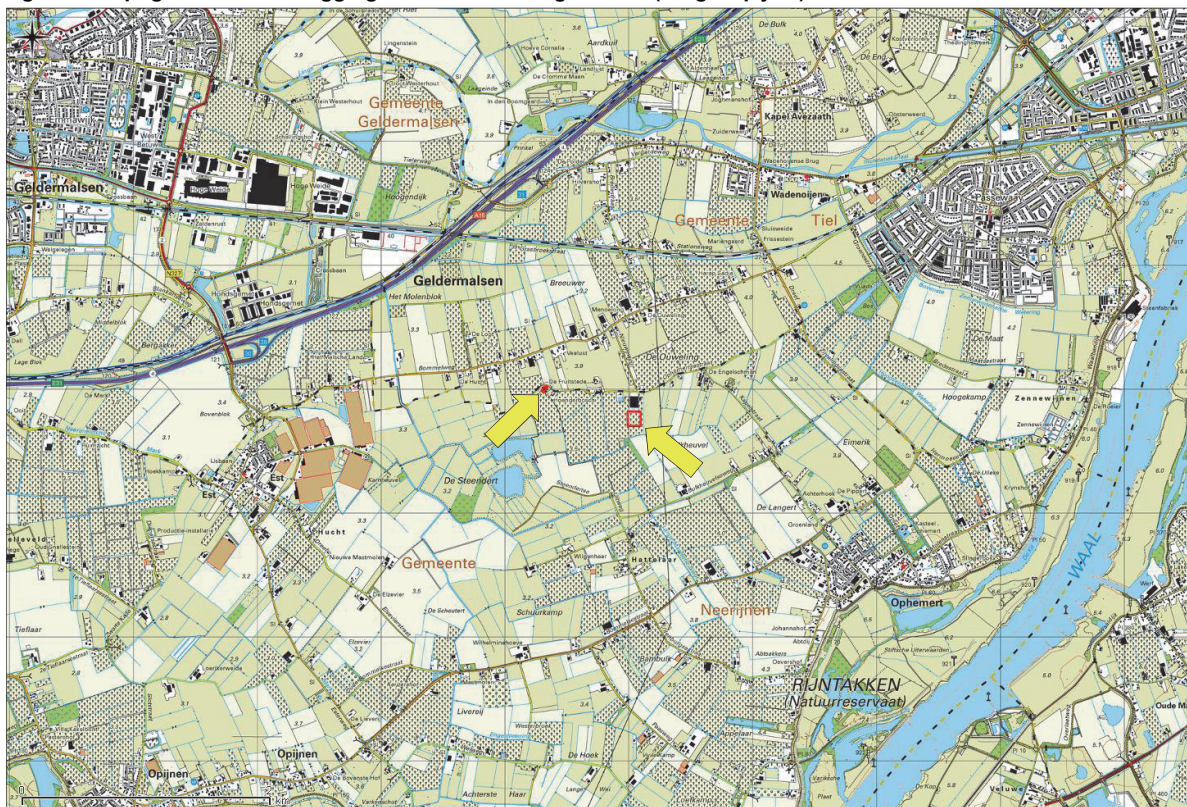
Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 7 juni 2017 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Gedurende het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Naast een veldbezoek is er een bureauonderzoek gedaan. Aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd middels de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het verkennende onderzoek is beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Het onderzoeksgebied, bestaande uit twee deellocaties, is gelegen aan de Ophemertsestraat in het buitengebied van de gemeente Neerijnen. In figuur 1 is de topografische ligging van beide deellocaties weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van de twee deelgebieden (zie gele pijlen)

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Ten behoeve van de verplaatsing van het bouwvlak aan de Ophemertsestraat 9-11 (sloop) naar de locatie aan de Ophemertsestraat 3a (nieuwbouw) zijn beide locatie en de directe omgeving meegenomen in onderhavige quickscan flora en fauna.

De locatie aan de Ophemertsestraat 3a betreft een gedeelte van een laagstam fruitboomgaard. De noordzijde van het beoogde bouwvlak grenst aan het huidige verharde bouwvlak. De overige zijdes grenzen aan de boomgaard waarin het bouwvlak is gelegen. Deze boomgaard wordt begrensd door de Ophemertsestraat met het verharde bouwvlak en een woonperceel met retentievijver aan de noordzijde, een sloot en weiland aan de oostzijde, een watergang aan de zuidzijde en percelen met laagstam fruitbomen aan de westzijde,

De locatie aan de Ophemertsestraat 9-11 betreft een bedrijfsloods voor de opslag fruit en materieel. De bakstenen bedrijfsloods heeft diverse gaten in het dak en aan de bovenzijde van de spouwmuur. De te slopen bedrijfsloods bevindt zich tussen twee woonerven, een laagstam fruitboomgaard en de Ophemertsestraat. Verder is direct aan de west- en noordzijde van de bedrijfsloods opgaande beplanting aanwezig.

In figuur 2 is een luchtfoto van de deellocaties en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 15 geven een impressie van de deellocaties, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek. In figuur 16 is de beoogde situatie weergegeven.

Figuur 2. Luchtfoto van de deellocaties en directe omgeving (begrenzing deellocaties is rood omlijnd)

Figuur 3. Noordwestzijde bestaand bedrijf

Figuur 4. Noordoostzijde bestaand bedrijf

Figuur 5. Achterterrein bestaande bedrijf

Figuur 6. Noordzijde nieuw bouwvlak

Figuur 7. Boomgaard waarin nieuw bouwvlak is gelegen, gezien in zuidelijke richting

Figuur 8. Boomgaard waarin nieuw bouwvlak is gelegen, gezien in noordelijke richting

Figuur 9. Zuidzijde van boomgaard waarin nieuw bouwvlak is gelegen met de watergang

Figuur 10. Sloot en weiland ten oosten van boomgaard waarin het nieuwe bouwvlak is gelegen

Figuur 11. Retentievijver ten noordwesten van de boomgaard waarin nieuw bouwvlak is gelegen

Figuur 12. Te slopen bedrijfsloods, gezien vanaf de Ophemertsestraat

Figuur 13. Oostzijde te slopen bedrijfsloods

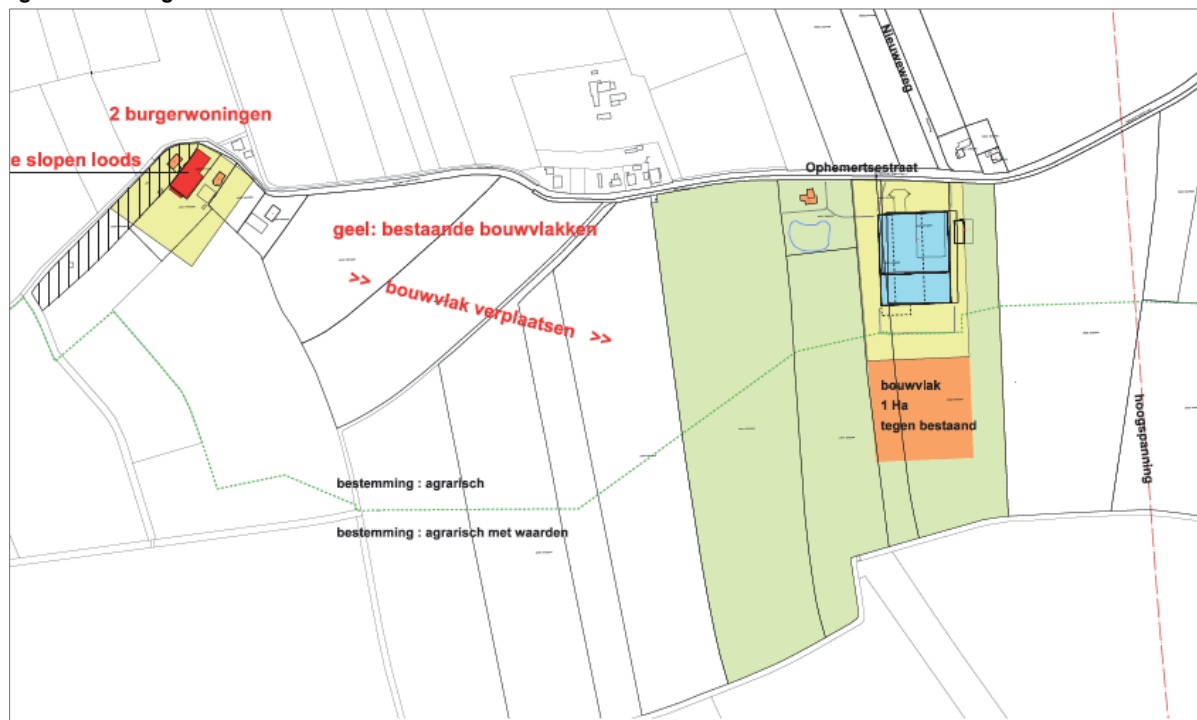
Figuur 14. Zuidzijde te slopen bedrijfsloods

**Figuur 15. Opgaande beplanting langs te slopen bedrijfs-
loods**

Figuur 16. Beoogde situatie

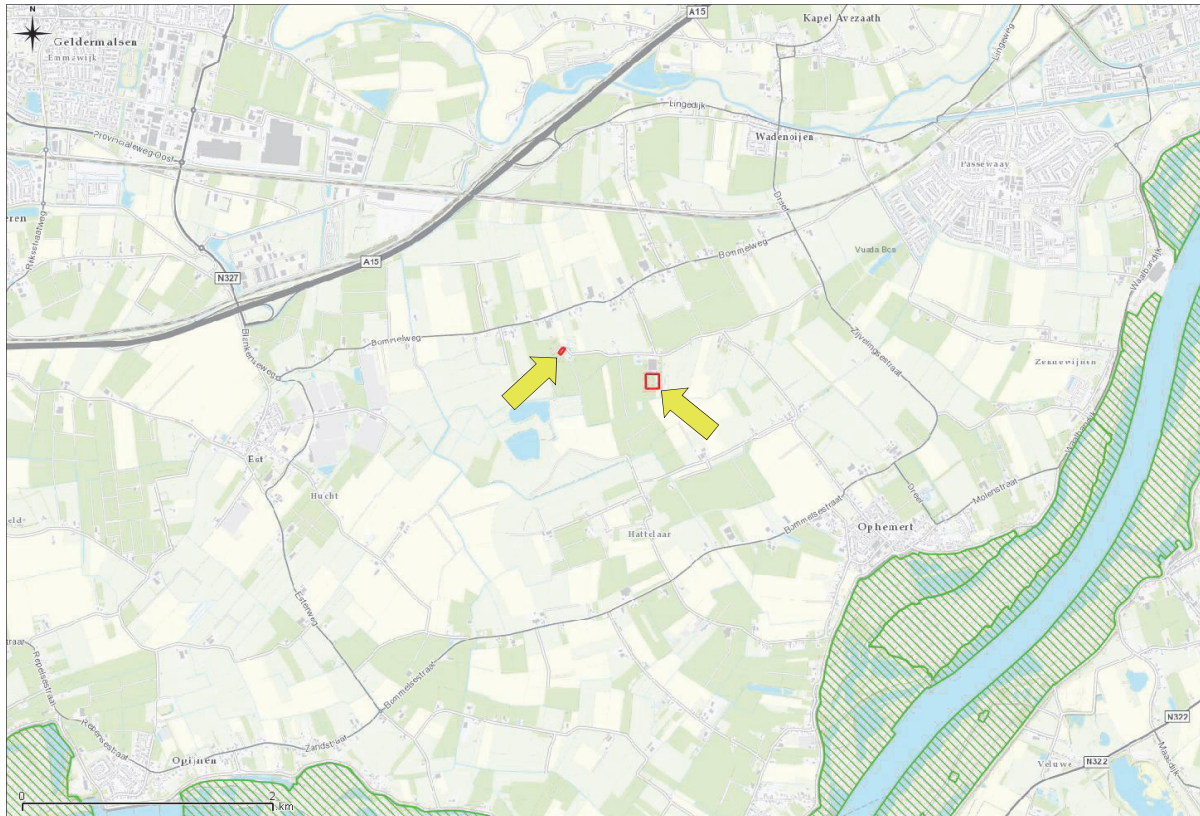

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De deellocaties is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen onderdeel van een Natura 2000-gebied is gelegen op ruim 2 kilometer ten zuidoosten van de deellocaties. Het betreffen de noordelijke uiterwaarden van de Waal, onderdeel van het Natura 2000-gebied Rijntakken (zie figuur 17).

Figuur 17. Ligging Natura 2000 ten opzichte van de deellocaties

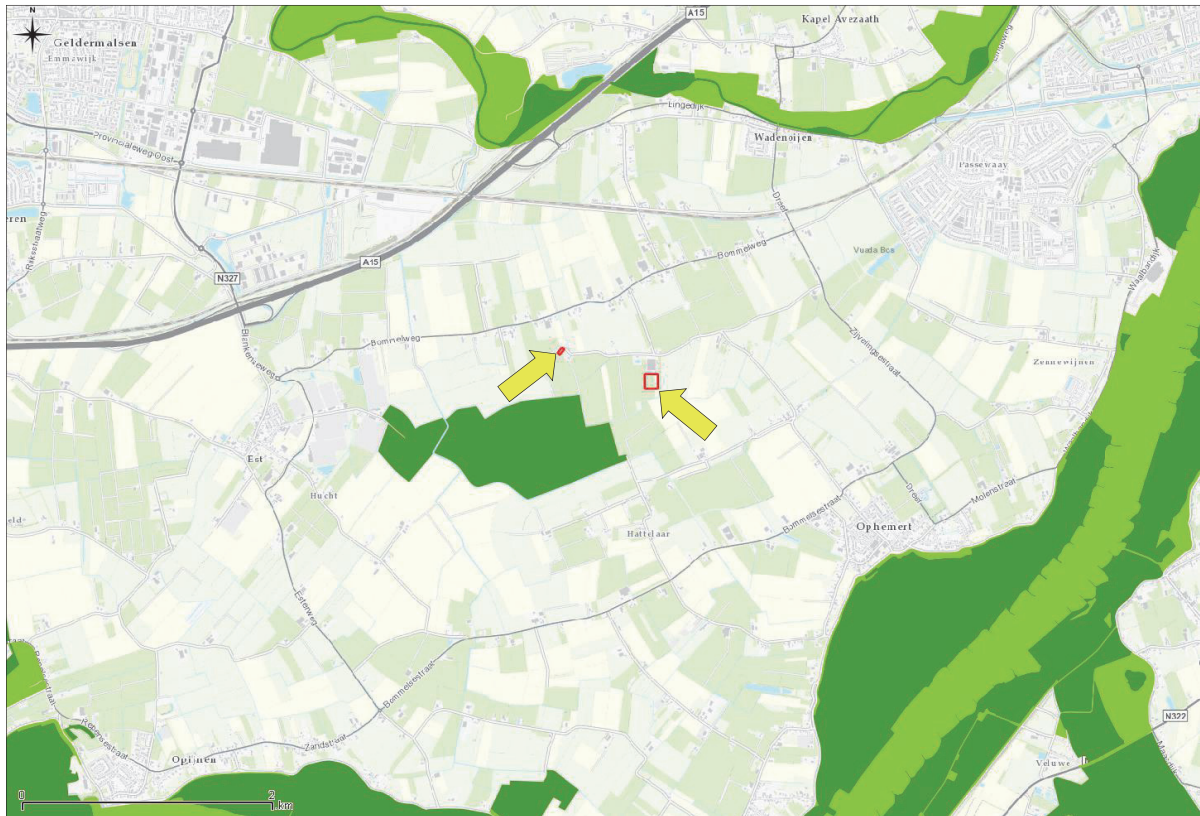
Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Gezien de afstand tot een Natura 2000-gebied (minimaal 2 km) en de aard van de ingreep binnen een gebied met grootschalige intensieve fruitteelt, zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden redelijkerwijs uitgesloten. Dit wordt ook onderbouwd door het stikstofonderzoek dat uitgevoerd is voor het beoogde initiatief. Het onderzoek is terug te vinden in de bijlagen bij het bestemmingsplan. Op basis van de rekenresultaten blijkt dat vanwege de activiteiten binnen de inrichting van Vissers Fruit VOF ter plaatse Natura 2000-gebieden geen stikstofdepositiebijdrage hoger dan de drempelwaarde wordt berekend. De drempelwaarde (0,05 mol/ha/jaar) en de grenswaarde (van rechtswege verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar) worden gerespecteerd. In onderhavige situatie is daarmee de meldings- en de vergunningsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming niet van toepassing. Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet, onderdeel Natura 2000, wordt niet noodzakelijk geacht.

Planologische gebiedsbescherming

De deellocaties zijn niet gelegen binnen het Gelders Natuurnetwerk of een ontwikkelingszone. Het meest nabijgelegen onderdeel van het Natuurnetwerk is gelegen op circa 400 ten zuidwesten van het

nieuwe bouwvlak en 350 meter van de te slopen bedrijfsloods. Het betreft een agrarisch gebied met de beheertypen: N12.05 Kruiden- of faunarijke akker, N12.02 Kruiden- en faunarijke grasland, N04.02 Zoete Plas en N14.03 Haagbeuken- en essenbos (zie figuur 18).

Figuur 18. Ligging provinciale natuurzone (POL 2014) ten opzichte van de deellocaties

De deellocaties bevinden zich niet binnen de invloedssfeer van het Gelders Natuurnetwerk. Door de voorgenomen plannen zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

Toetsing soortenbescherming

Vogels

Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de te slopen bedrijfsloods in gebruik is als broedlocatie door vogelsoorten als steenuil, kerkuil, huismus en boerenzwaluw. Het dak beschikt niet over een dakbeschot en er zijn geen sporen als nest(rest)en, braakballen, ruiveren of uitwerpselen aangetroffen. Het is niet uitgesloten dat ergens in de te slopen bedrijfsloods een soort als witte kwikstaart of zwarte roodstaart tot broeden komt, maar soorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn in de huidige situatie uitgesloten. Wel kunnen er soorten als merel, heggenmus, zwartkop, roodborst en winterkoning in het groen direct langs de te slopen bedrijfsloods tot broeden komen.

Onder het dak van de woning ten oosten en te westen van de te slopen bedrijfsloods kunnen wel huismussen nestelen. Deze huismussen kunnen dan het groen rondom de te slopen bedrijfsloods

gebruiken als gezamenlijke schuil- en slaappleats. Op de woonerven blijft echter voldoende opgaand groen aanwezig dat van essentieel belang kan zijn voor huismussen die in de woningen broeden.

De boomgaard ter plaatse van het nieuwe bouwvlak kan ook gebruikt worden door een soort als de merel om in te broeden. De fruitbomen echter zijn dusdanig geoptimaliseerd te behoeve van de fruitopbrengst dat deze weinig nestgelegenheid bieden, maar een enkel broedgeval is niet uitgesloten. Binnen het bestaande bouwvlak zijn geen potentiële nestlocatie voor een soort als kerkuil en steenuil aanwezig, welke volgens de verspreidingsgegevens wel in het gebied tussen de Ophemertsestraat en de A15 aanwezig zijn. Ook zijn op het bestaande bouwvlak geen sporen als braakballen en uitwerpselen aangetroffen. Het is hierdoor tevens uitgesloten, ook mede gezien de hoeveelheid oppervlakte aan boomgaarden rond het huidige bouwvlak, dat het beoogde bouwvlak van essentieel belang is als foerageergebied voor een vogelsoort.

In de rietvegetatie langs de sloot ten oosten van de boomgaard en rond de retentievijver ten westen van het bestaande bouwvlak kunnen ook soorten als kleine karekiet en rietgors tot broeden komen. Daarnaast kunnen langs de waterkant soorten als wilde eend, meerkoet en waterhoen broeden. Door de afstand tot het beoogde bouwvak en de bufferende wrekking van de te handhaven delen van de boomgaard, zullen dergelijke (potentiële) geen negatieve effecten ondervinden van de uitbreiding van het bestaande bouwvlak.

Subconclusie

Ten aanzien van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd is geen sprake van potentiële overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij de sloop van de bedrijfsloods en het verwijderen van beplanting (inclusief de laagstamfruitbomen) kan wel verstoring of schade plaatsvinden met betrekking tot broedende vogels, waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Voor de betreffende soorten geldt dat indien de sloop van de bedrijfsloods en het verwijderen van beplanting buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van de betreffende vogelsoorten, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging en de NDFF zijn de deellocaties gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franje-staart, meervleermuis, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

De te slopen bedrijfsloods is gezien de staat niet optimaal geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor een vleermuisensoort. Doordat de spouw aan de bovenzijde deels open ligt en het dak deels is ingestort zal hier geen stabiel klimaat heersen ten gunste van een kraamverblijf- en/of winterverblijfplaats. Een verblijfplaats van één tot hooguit enkele individuen kan echter niet op basis van het verkennende veldbezoek worden uitgesloten. Verder beschikken de bomen nabij de bedrijfsloods en de fruitbomen op het beoogde bouwvlak, wegens het ontbreken van holtes en spleten, eveneens niet over potentiële verblijfplaatsen.

De bestaande bedrijfsbebouwing naast het beoogde bouwvlak beschikt eveneens niet over potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. De woningen nabij de te slopen bedrijfsloods beschikken wel over potentiële verblijfslocaties, ook voor grotere aantallen vleermuizen. Deze ondervinden echter geen negatieve effecten van de sloop van de bestaande bedrijfsloods.

Zowel de fruitboomgaard als het groen langs de bedrijfsloods kunnen bijdragen aan het voedselaanbod van vleermuizen. De sloop en nieuwbouw hebben echter geen essentieel effect op het aanbod aan foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Het bouwvlak betreft slecht een klein gedeelte van het oppervlak aan boomgaarden en ook nabij de bedrijfsloods blijft ruim voldoende opgaand groen in de vorm van bomen en dergelijke aanwezig. Bij de voorgenomen plannen worden geen lijnvormige landschapselementen weggenomen, doorsneden of verlicht. Hierdoor is er tevens geen sprake van het aantasten van (potentiële) vliegroutes.

Subconclusie

Het is niet op voorhand uit te sluiten dat bij de sloop van bedrijfsloods een verblijfplaats van hooguit enkele individuele vleermuizen verloren gaat. Ook dergelijke individuele verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Voor aanvang van de sloop dient tijdig duidelijk te zijn of de bedrijfsloods een verblijfsfunctie vervult in een bepaalde (vorstvrije) periode in het jaar voor een vleermuissoort. Op basis van de nader te verkrijgen informatie kan worden bepaald of er bij uitvoering de sloop sprake is van een overtreding.

Bij aanwezigheid van een verblijfsfunctie van een vleermuisensoort dient door het treffen van maatregelen; zoals het aanbieden van vleermuiskasten en slopen buiten de gevoelige periode de functionaliteit van de betreffende verblijfplaats behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Door het behoud van de functionaliteit en door zorgvuldig te handelen, zal de gunstige staat van instandhouding van de betreffende vleermuissoort niet in het geding. De maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen afhankelijk van de situatie ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Gelderland middels een ontheffingsaanvraag.

Grondgebonden zoogdieren

Beide locaties vormen relatief weinig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. In de boomgaard zijn alleen enkele muizenholletjes aangetroffen van algemene soorten als veldmuis en aardmuis, maar wegens de afwezigheid van ruigtevegetatie in de boomgaard, geen optimaal muizen leefgebied. Daarnaast biedt de boomgaard geen schuilgelegenheid aan grondgebonden zoogdieren en komen soorten als de das, steenmarter en de eekhoorn niet voor in de omgeving. Essentiële afname van het foerageerhabitat komt, gezien het ruime oppervlak aan te behouden boomgaarden, überhaupt van geen enkele soort in het geding.

Rond de te slopen bedrijfsloods kan incidenteel wel een algemene soort als egel worden aangetroffen. Sporen van (kleine) marterachtigen zijn niet aangetroffen en daarbij komt de steenmarter, zoals eerder genoemd, vooralsnog niet voor in de omgeving.

Subconclusie

Met de voorgenomen sloop en nieuwbouw gaan geen vaste verblijfplaatsen of leefgebied van streng beschermde grondgebonden soorten verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van soorten is uitgesloten. Wel kan er een verblijfplaats van een algemene muizensoort worden vernietigd en kan er een rustplaats van een egel worden verstoord, maar hiervoor geldt een provinciale vrijstelling. Wel dient in het kader van de zorgplicht voldoende zorg te worden gedragen voor de

eventuele aanwezigheid van dergelijke soorten. Een dier moet de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dient het dier zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON en NDFF zijn in de omgeving geen waarnemingen van reptielen bekend. Daarbij is op geen van de locaties geschikt habitat aanwezig. De slootkanten en de oeverzone van de retentievijver vormt in theorie wel geschikt jachthabitat voor de ringslang, maar deze is gezien de geïsoleerde ligging ten opzichte van de dichtstbijzijnde bekende waarnemingen, ter hoogte van Leerdam in het westen en Kesteren in het oosten, hier redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON en de NDFF zijn in de omgeving waarnemingen bekend van kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker. In de bredere omgeving komen ook de heikikker, poelkikker, rugstreeppad en kamsalamander voor.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën binnen de deellocaties uitgesloten. De retentievijver en de sloten in de omgeving bieden wel voortplantingshabitat voor diverse soorten amfibieën, maar de voorgenomen plannen hebben hier geen effect op.

De deellocaties vormen tevens weinig tot geen geschikt landhabitat, met name door het ontbreken van optimale schuil- en wegkruipmogelijkheden. Incidenteel kan er tijdens de werkzaamheden, met name rond de te slopen bedrijfsloods, een algemene soort als gewone pad of bruine kikker, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling, worden aangetroffen.

Subconclusie

Met de voorgenomen sloop en nieuwbouw gaat geen leefgebied van amfibieën verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van soorten is uitgesloten. Mochten er tijdens werkzaamheden een incidenteel individu worden aangetroffen, dan dient in wederom de zorgplicht in acht te worden genomen.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen de deellocaties kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de deellocaties geschikt habitat aanwezig is voor een beschermde vlindersoort. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn eveneens uitgesloten. Binnen de deellocaties en in de omgeving is geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Aangezien het plangebied voornamelijk bestaat uit bebouwing met verharding en een deel van een goed onderhouden laagstam fruitboomgaard is de aanwezigheid van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde planten waargenomen. Hierbij is tevens gelet op muurvegetatie.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Conclusies gebiedsbescherming

Gezien de afstand tot een Natura 2000-gebied (minimaal 2 km) en de aard van de ingreep binnen een gebied met grootschalige intensieve fruitteelt, zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Dit wordt ook onderbouwd door het stikstofonderzoek dat uitgevoerd is voor het beoogde initiatief. Aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Gelders Natuurnetwerk, gelegen op minimaal 350 m, is eveneens niet aan de orde.

Conclusies soortbescherming

Gelet op de potentiële ecologische waarden zijn de voorgenomen plannen uitvoerbaar, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de (sloop)werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht te worden genomen.

- Ten aanzien van de sloop van de bedrijfsloods dient tijdig duidelijkheid te worden verkregen omtrent de aan/afwezigheid een eventuele verblijfplaats van hooguit enkele individuele vleermuizen. Indien van toepassing kan, middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en (afhankelijk van de situatie) het aanvragen van een ontheffing, de sloop alsnog worden uitgevoerd. De beoogde nieuwbouw heeft geen effect op eventueel aanwezige verblijfplaats van een vleermuizensoort.
- De sloop van de bedrijfsloods en het verwijderen van beplanting/fruitbomen dient buiten het broedseizoen in verband met eventuele broedvogels .
- Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, op basis van verspreidingsgegevens, de aard van de ontwikkeling, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	sloop en verwijderen beplanting buiten broedseizoen uitvoeren	globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	jaarrond beschermd	nee	nee	-	geen nestlocaties en/of essentieel leefgebied
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	vervolgonderzoek ivm sloop oude bedrijfsloods	sloop staat nieuwbouw ecologisch gezien niet in de weg
	foerageergebied	ja	nee	-	foerageeraanbod komt niet in het geding
	vliegroutes	nee	nee	-	geen lijnvormige landschapselementen aanwezig die worden verwijderd, doorsneden of verlicht
Grondgebonden zoogdieren		minimaal	mogelijk	aandacht voor zorgplicht	heeft betrekking op algemene soort als de egel en muizen
Reptielen		nee	nee	-	plangebied niet geschikt en te geïsoleerd gelegen
Amfibieën		minimaal	incidenteel mogelijk	aandacht voor zorgplicht	heeft vooral betrekking op groen naast de oude bedrijfsloods
Vissen		nee	nee	-	geen water binnen plangebied
Ongewervelden		nee	nee	-	geen oppervlakte water voor libellen en/of habitat voor dagvlinders of andere beschermde ongewervelde soorten
Vaatplanten		nee	nee	-	geen geschikte groeiplaatsen en niet aangetroffen tijdens veldbezoek
Gebiedsbescherming		Afstand tot gebied	Sprake van verstoring	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000		ruim 2 km	nee	-	externe factoren zijn niet aan de orde

Soortgroep	Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Natuurnetwerk Nederland	ca. 350 m	nee	-	wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., J. Kranenbarg, A. de Bruin & P. Frigge 2015. Waarnemingenoverzicht 2014. Bijlage bij RAVON 59 Jaargang 17 (4).
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Algemene websites

- www.rvo.nl (natuurwetgeving en soortenstandaarden)
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden)
- ww.eis.nl (verspreidingsgegevens ongewervelde soorten)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- www.vlinderstichting.nl (verspreidingsgegevens dagvlinder en libellen)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- www.gelderland.nl (GNN en beschermde gebieden in Gelderland)
- www.gelderland.nl/Kaartenencijfers